

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

4181

Resolució de la presidència de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe ambiental estratègic sobre el Pla Especial de Reforma Interior (PERI) del castell de Capdepera (Exp. 16e/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 21 de març de 2024, i d'acord amb l'article 8.1.a) del Decret 3/2022, de 28 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 31 d'1 de març de 2022),

RESOLC FORMULAR:

L'informe ambiental estratègic sobre el Pla Especial de Reforma Interior (PERI) del castell de Capdepera, en els termes següents:

1.-Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

L'objecte d'aquest informe ambiental estratègic és determinar d'acord amb les consultes realitzades a les administracions i els criteris establerts a l'annex V si el present PERI, no té efectes significatius sobre el medi ambient, o bé, s'ha de sotmetre al procediment ordinari per tenir efectes significatius.

Segons l'apartat 3 de l'article 12 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears:

«3. Seran objecte d'avaluació ambiental estratègica simplificada:

a) Els plans i els programes esmentats en les lletres a) i b) de l'apartat 1 d'aquest article, i les seves revisions, quan es limitin a establir l'ús, en l'àmbit municipal, de zones d'extensió reduïda.

Igualment, el PERI està inclòs a la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, a l'article 6, d'àmbit d'aplicació de l'avaluació ambiental estratègica, en el punt 2, objecte del procediment simplificat, subapartat b), que inclou plans i programes que estableixen un ús, a escala municipal, de zones d'extensió reduïda.

Per tant, el present PERI s'ha de tramitar com a una Avaluació Ambiental Estratègica (AAE) Simplificada i seguir el procediment establert al Títol II, Capítol I, secció 2a, de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, referida a l'avaluació ambiental estratègica simplificada.

2. Descripció i ubicació del PERI

El Pla Especial de Reforma Interior (PERI) del Castell de Capdepera conforma el castell de Capdepera i el seu entorn, té una superfície és de 85.816 m², i té per objecte establir unes normes adequades per a la protecció ambiental, visual i paisatgística del Castell de Capdepera i el seu entorn.

Es redacta en compliment de les determinacions de les Normes subsidiàries (NNSS) de planejament de Capdepera de l'any 1986 i la modificació puntual de les NNSS Àrea de protecció del castell de l'any 1997. L'any 2022, el Ple de l'Ajuntament de Capdepera acordà la suspensió potestativa de llicències urbanístiques en l'àmbit per tal de redactar el seu PERI.

El PERI pretén conservar i mantenir el teixit històric amb el manteniment, la rehabilitació i la millora del paisatge urbà de les façanes i del teixit construït i l'elaboració del catàleg d'elements protegits; promoure el manteniment de l'habitatge; i promoure la sostenibilitat ambiental.

3. Avaluació dels efectes previsibles

D'acord amb el document ambiental estratègic presentat pràcticament la totalitat dels efectes que es desprenen del PERI són de signe positiu: sobre el paisatge singular de l'entorn del castell; la conservació i millora de l'estat de la morfologia urbana; protecció del patrimoni arqueològic; conservació de les característiques físiques, biòtiques i paisatgístiques de l'entorn de protecció; conservació i millora de l'estat dels recursos científicoculturals; reducció de les expectatives de construcció i de creixement demogràfic i del conseqüent consum de

recursos. Mentre que els principals efectes negatius són la reducció de les expectatives econòmiques de les activitats relacionades amb la construcció. Conclou que l'ordenació proposada en el PERI resulta més restrictiva que el planejament vigent i, per tant, suposa un menor impacte a nivell mediambiental, tot i que la reactivació de l'activitat constructiva pot comportar efectes negatius durant la fase d'execució de les obres.

No obstant això, el document ambiental estratègic no ha tingut en compte que a l'àmbit del PERI s'hi localitzen els hàbitats d'interès comunitari (HIC) 9340 Alzinars *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia* i 9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics, entremesclats amb 5330 Matolls termomediterranis i predesèrtics i amb l'HIC prioritari 6220* Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietea*), a qualificacions proposades com sistema general d'espais lliures públics, mentre que altres s'ubiquen a zones residencials, i no s'han avaluat les afeccions a aquests hàbitats.

El document ambiental estratègic tampoc no ha realitzat un estudi d'alternatives suficient d'acord l'art. 29.1.b) de la Llei 21/2013, no ha tingut en consideració suficient el PHIB ni ha avaluat la suficiència d'aigua potable i de capacitat de depuració de les aigües residuals, per la població prevista de 793 habitants.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 30 de la Llei 21/2013, s'han consultat diverses administracions públiques afectades i persones interessades, i a la data d'emissió del present informe a l'expedient, hi consten els següents informes:

+ Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció general d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia de data 29/02/2024 que conclou que:

«No es preveu que el Pla pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient en relació amb la perspectiva climàtica, per la qual cosa s'emet informe favorable, sempre que es compleixin els següents condicionants:

Com a mesures de mitigació per reduir emissions i d'adaptació per a reduir la vulnerabilitat davant dels efectes del canvi climàtic es proposa valorar d'incloure:

- Fomentar l'aïllament a les edificacions i la rehabilitació energètica.
- Zones d'ombra en itineraris a peu i espais comuns entre edificacions.
- Pla d'autoprotecció de la interfase urbano-forestal.
- Preveure protecció i foment dels sistemes tradicionals de captació d'aigua de pluja com cisternes o aljubs.
- La xarxa de sanejament ha d'assegurar la separació de les aigües pluvials i/o sistemes de retenció i laminació a la xarxa per tractar cabals generats en períodes de pluja intensa.

Es recorda que els projectes executius i posteriors contractes derivats del Pla Especial han d'incloure les mesures de contractació pública dels articles 68 i 71 de la Llei 10/2019 de canvi climàtic.»

5. Anàlisi dels criteris de l'annex V de la Llei 21/2013

S'han analitzat el criteris de l'annex V de la Llei 21/2013 d'AA i es preveu que el PERI pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, en concret:

1) Característiques del PERI: el PERI del Castell de Capdepera té una superfície de 85.816 m² i té per objecte establir unes normes adequades per a la protecció ambiental, visual i paisatgística del Castell de Capdepera i el seu entorn. El PERI qualifica el seu àmbit en zones residencials i en tres tipus de sistemes: comunicacions, tres equipaments i tres espais lliures. Un dels equipaments és nou, el centre can Melis, i al viari s'eliminen dos culs de sac. El PERI disminueix el nombre d'habitants en 508, atès que les NNSS vigents, tot i que actualment existeix suspensió de llicències a l'àmbit del PERI, permeten 1.301 habitants, mentre el PERI proposat en permet 793.

A l'àmbit del PERI s'hi localitzen els hàbitats d'interès comunitari (HIC) 9340 Alzinars *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia* i 9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics, entremesclats amb 5330 Matolls termomediterranis i predesèrtics i amb l'HIC prioritari 6220* Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietea*).

També, a l'àmbit del PERI es troba la massa d'aigua subterrània 1817M1 Capdepera, un aquífer poc profund en mal estat quantitatiu i en bon estat qualitatiu, i és zona amb vulnerabilitat d'aquífers moderada.

2) Característiques dels efectes i de l'àrea probablement afectada:

Tot i que el PERI proposat té impactes positius sobre el paisatge, el patrimoni i sobre els recursos per la disminució de la població prevista respecte a les NNSS vigents, tal i com apunta el document ambiental estratègic, pot tenir efectes ambientals significatius que l'esmentat document no ha tingut en compte, atès que pot afectar hàbitats d'interès comunitari (HIC) presents en el seu àmbit en més de 15.000 m², quan

d'acord amb la Llei 42/2007 s'han d'adoptar les mesures necessàries per evitar el deteriorament, contaminació i fragmentació i el seu deteriorament, mesures que es poden adoptar entre altres, a través d'una anàlisi d'alternatives d'acord amb la Llei 21/2013. A més, no s'ha aportat informació sobre el consum d'aigua potable previst i la suficiència dels recursos disponibles per a aquest consum, així com tampoc pel que fa a la capacitat de depuració de les aigües residuals, per la població prevista de 793 habitants, efectes ambientals que s'han d'avaluar.

Conclusions de l'Informe ambiental estratègic

Primer. Subjectar a avaluació ambiental estratègica ordinària el PERI de Capdepera firmat per Xavier Luis Salas, arquitecte i urbanista, empresa marès arquitectura, paisatge i territori i Maria Gómez Llabrés, arquitecta urbanista, empresa MGL Urbanisme, en data 4 de desembre de 2023, atès que es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex V de la Llei 21/2013.

1. L'estudi ambiental estratègic (EAA) contindrà com a mínim el que estableix l'article 20 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en els termes desenvolupats a l'annex IV, així com el que s'estableix als apartats de l'article 17 i 18 del Decret 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears (BOIB núm. 150, de 29 d'agost de 2020):

- D'acord amb el punt 5 de l'article 17 del Decret legislatiu 1/2020, l'estudi ambiental estratègic inclourà una referència particular a la integració paisatgística, concretament al compliment de les normes d'aplicació directa en matèria paisatgística que preveuen la legislació territorial i urbanística.

- D'acord amb el punt 7 de l'article 17 del Decret legislatiu 1/2020, s'haurà d'incorporar la perspectiva climàtica al procés d'avaluació ambiental. A aquest efecte, incorporaran als documents ambientals la informació recollida a l'apartat 1 de l'article 20 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic de les Illes Balears, és a dir:

- a) Una anàlisi del seu impacte sobre les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle directes i induïdes, així com mesures destinades a minimitzar-les o compensar-les en cas que no es puguin evitar.
- b) Una anàlisi de la vulnerabilitat actual i prevista davant els efectes del canvi climàtic i mesures destinades a reduir-la.
- c) Una avaluació de les necessitats energètiques del seu àmbit d'actuació i la determinació de les mesures necessàries per minimitzar-les i per garantir la generació d'energia d'origen renovable.

- En el seu cas, d'acord amb l'article 18 del Decret legislatiu 1/2020, l'estudi ambiental estratègic:

1. En els procediments d'avaluació ambiental estratègica ordinària dels instruments d'ordenació que impliquin la transformació de sòls en situació rural a sòls urbanitzats, s'han d'incorporar, almenys, els informes preceptius i determinants següents:

a) El de l'administració hidràulica sobre:

a.1. La disponibilitat d'aigua potable, en quantitat, qualitat i suficiència, i sobre la capacitat de la xarxa de sanejament i depuració, en relació amb la capacitat de població que prevegin les actuacions d'urbanització que s'hi proposin.

d) El de l'òrgan competent en matèria d'ordenació del territori del consell insular respecte de la incidència paisatgística.

2. Així mateix, en el procediment d'avaluació ambiental estratègica ordinària dels instruments d'ordenació que impliquin actuacions d'urbanització s'haurà d'avaluar, com a factor limitador, la capacitat de càrrega de la zona afectada, entesa com l'aptitud del territori per suportar la intensitat d'usos actual i la que s'hi preveu sense provocar un procés de deteriorament ambiental, social, cultural o de qualitat turística, així com la capacitat dels serveis i infraestructures ambientals. L'anàlisi de la capacitat de càrrega s'efectuarà en un epígraf o document específic de la documentació requerida en la sol·licitud d'inici.

2. S'hauran d'incloure, com a mínim, els aspectes esmentats al present informe, que servirà com a document d'abast de l'EAE, i els indicats als informes rebuts de les administracions afectades.

3. Es pot destacar de les consideracions tècniques, alguns dels aspectes a mode de resum de l'informe ambiental estratègic, que l'EAE haurà de tenir en compte, com a mínim:

* S'han d'avaluar els impactes dels canvis de les qualificacions del PERI respecte de les qualificacions vigents (veure consideració tècnica 1).

* S'han d'analitzar els impactes sobre els HIC i tenir en compte l'art. 46.3 de la Llei 42/2017 (veure consideracions tècniques 3, 4 i 5).

* S'ha de presentar un anàlisi d'alternatives d'acord amb la Llei 21/2013 (veure consideració tècnica 6).

* S'han d'avaluar els impactes sobre els recursos hídrics per la població prevista de 793 habitants (veure consideració tècnica 7).

* S'han de tenir en compte les determinacions d'aplicació al PERI del PHIB (veure consideracions tècniques 8, 9 i 10).

4. D'acord amb l'article 21 de la Llei 21/2013, l'Ajuntament de Capdepera sotmetrà la versió inicial del PERI i el seu Estudi Ambiental Estratègic a informació pública durant un termini de, com a mínim, quaranta-cinc dies hàbils, mitjançant la publicació al BOIB i si escau a la seva seu electrònica. La documentació sotmesa a informació pública inclourà un resum no tècnic de l'estudi ambiental estratègic.

5. Segons l'article 22 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'Ajuntament de Capdepera ha de sotmetre la versió inicial del PERI acompanyat de l'estudi ambiental estratègic, a consulta de les administracions públiques afectades i de les persones interessades que hagin estat prèviament consultades.

Es considera que, com a mínim, s'han de realitzar les consultes següents:

- * Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció general de Medi Natural i Gestió Forestal de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- * Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Direcció general de Medi Natural i Gestió Forestal de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- * Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció general de Recursos Hídrics de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua.
- * Servei de Canvi Climàtic de la Direcció general d'Economia Circular i Transició Energètica i Canvi Climàtic.
- * Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell de Mallorca.
- * Direcció Insular d'Urbanisme i Planejament municipal del Consell de Mallorca.
- * Direcció Insular de Patrimoni del Consell de Mallorca.
- * GOB
- * Amics de la Terra.

Es recomana:

D'acord amb l'informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció general d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia de data 29/02/2024:

- «- Fomentar l'aïllament a les edificacions i la rehabilitació energètica.
- Zones d'ombra en itineraris a peu i espais comuns entre edificacions.
- Pla d'autoprotecció de la interfase urbano-forestal.
- Preveure protecció i foment dels sistemes tradicionals de captació d'aigua de pluja com cisternes o aljubs.
- La xarxa de sanejament ha d'assegurar la separació de les aigües pluvials i/o sistemes de retenció i laminació a la xarxa per tractar cabals generats en períodes de pluja intensa».

Segon. El present informe ambiental estratègic, que actua com a document d'abast, es publicarà al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) i a la seu electrònica de la CMAIB, d'acord amb el que disposa l'article 31.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. A més, es donarà compte al Ple de la CMAIB i al comitè d'Avaluació Ambiental (AIA).

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 31.5 de la Llei 21/2013

(Signat electrònicament: 25 d'abril de 2024)

La directora general de Coordinació i Harmonització Urbanística

Maria Paz Andrade Barberá

Per suplència de la presidència de la CMAIB

(BOIB núm. 106 de 29 de juliol 2023)

